

- ▲ Obraz z alba Souvenir de Carlsbad podle kvašové malby, Piérre de Corneillan, 1815, ze sbírek Muzea Karlovy Vary. Dole pod textem básně je datace 1792 s monogramem W. Napovídá, že někdo z urozených francouzských exulantů, sympatizujících s náladou básně, zde připsal svoji šifru k dataci zrušení stavů po francouzské revoluci.

Také zde jsou Múzy doma

Anna Fidlerová, Karlovy Vary

Na Parnassu, blízko Delf, jsou také Múzy doma. Aspoň tak to tvrdí historické prameny, které hovoří o původní řecké srázné hoře strmící až k hvězdám. Tedy žádná údolí ani nížiny se nemohly stát domovem Múz, které od pradávných dob symbolizovaly poezii. Proto i karlovarský Parnass našel své místo na skále, kam se dostaneme lesní cestou směřující pozvolně vzhůru od nynější Galerie umění. Dojdeme-li k malebnému shluku skalních masívů, skrytých od jara do podzimu v zeleni stromů, jsme na místě.

Jsme v hájemství básníků, v cíli oblíbených vycházek lázeňských hostů, kteří sem přicházeli už koncem osmnáctého století. Nacházeli tu přístřešek,

který dal postavit hlavní purkrabí Země České hrabě Rudolf Chotek. Mohli tu posedět i v nepohodě a dešti, dokonce i při občerstvení, které jim ochotně donášeli číšníci z nedalekého hotelu.

Cestu sem našel i francouzský emigrant baron A. de Fay, který v Karlových Varech hledal klid v bouřlivých letech po francouzské revoluci a za napoleonských válek. V roce 1796 se ubytoval v domě Zlatý zámek a při své druhé návštěvě si vybral dům U zlaté harfy. Verše, které v lázních složil, nazval sám „Parnass – 1798 A. de F.“. Svou nostalgii po ztracené vlasti a bolestné vzpomínky na uplynulá léta vyzpíval ve verších, které dodnes udivují svými myšlenkami i romantickým laděním.

▲ Skála Parnass na Chopinově cestě.
Foto Stanislav Wieser.

Verše byly vysekány do skály, kde je dosud patrná plocha opracovaná pro jejich text. V hrubozrnné žule se čitelnost textu časem ztrácela. Proto byla báseň vyryta zlacenými písmeny do mramorové desky vsazené do rozměrnější plochy původního nápisu. Tehdy došlo v prepisu titulu básně k záměně špatně čitelného písmena F. za I. Vysvětlení k této záměně našel Dr. Stanislav Burachovič v knize "Karlsbad im Munde seiner Gäste" z roku 1932.

K mramorové desce, do níž byly verše teskníciho básníka vyryty, přibýly v okolí postupně další, psané rovněž v jazycích svých původců – v němčině, maďarštině a polštině. Našla se tam i dřevěná deska, připevněná na jednom ze smrkových velíků.

O dvacet let později se na karlovarském Parnassu objevily opět francouzské verše, podepsané tentokrát šifrou "L. M. R.". I když nebyly poznamenány tak silným steskem, i ony svědčily o vděčnosti a obdivu k městu, kde žít, třeba jen krátce, bylo pro lidi radostí a štěstím.

Ke karlovarskému Parnassu vede několik cest, na jejichž konci čeká návštěvníka odměna v podobě neopakovatelného kouzla tichého, romantického koutu přírody, kde Múzy mají svůj domov. A kde i vy možná najdete svou schopnost, chuť a odvahu psát verše.

P A R N A S S
1798 A. de F.

*Ó božské Vřídlo! Ó posvátný pramen!
Vzácný dare nebes! Ó slavný zdroj!
Ptáci, pokojní obyvatelé těchto lesů,
kteří jste mě každý den obveselovali svými zpěvy!
Ó Teplá! Ó říčko, jejíž průhledná, čistá voda
plyne mezi skalami a lahodně šumí!
Vy rozlehlé skály, na sebe nakupené,
které čas a lidský nástroj ještě ušetřily!
Vy rozkošná údolíčka, v kterých příroda
platí člověku za péči, kterou věnuje jejímu
vzdělávání!*

*Vám, strmé hory, hrdé jedle,
s lítostí dávám své sbohem a odcházím od vás.
Vy všichni jste byli mým potěšením za mého
pobytu.*

*Vy všichni jste mi poskytli šťastná útočiště,
když jsem se vyhýbal lidem a prchal
od radovánek,
živil ve svém nitru palčivé vzpomínky,
sklíčený bolem, obtížný sám sobě,
vlekoucí všude s sebou nesmírný smutek.
Každý den jsem přicházel do těchto míst
usednout na trávník
a rozjímat o lekcí, kterou mi připravily rozmary
osudu,
přenést se pohledem ke své drahé vlasti,
k těm, kteří jediní mě ještě poutají k životu.
Kdysi jsem s nimi vychutnával štěstí.
Nyní, tak daleko od nich, jsou tíhou – mého
srdce?*

Překlad z francouzštiny Čestmír Otýs.